

SIBYLLA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

De betekenis van deze naam is duister.

- 1] Men heeft wel gesuggereerd dat 'Si-' samenhangt met 'Dios' = 'Zeus' of 'godheid', en dat 'bylla' te maken heeft met het Griekse werkwoord 'boulomai' = 'willen': dan zou de betekenis gezocht moeten worden in de richting van 'haar die de wil van God doet' of kortweg 'Gods wil'; maar het schijnt etymologisch onmogelijk dat 'bulla' afgeleid zou zijn van 'boulomai'.
- 2] Vervolgens heeft men erop gewezen dat de klank '-ylle' ook te vinden is in bv. 'idylle': daar functioneert ze als een verkleinwoordaanduiding: 'idylle' hangt samen met het Griekse werkwoord 'eidon' = 'zien'.
- 3] Anderen vermoeden, dat het hier om een van oorsprong oosters woord gaat, dat 'profetes' betekende.

*

Sibyllen in de Griekse oudheid

In de Griekse oudheid functioneerden de sibyllen als priesteressen, orakels of woordvoersters van de godheid: ze raakten in vervoering en stooten klanken en/of spreuken uit.

Deze werden verzameld en te boek gesteld.

In het christendom werden ze later beschouwd als voorchristelijke, heidense (= niet-Joodse) vindplaatsen van Gods openbaring.

Zo komt ze bv. voor in het beroemde kerkelijke dodenlied uit de middeleeuwen 'Dies Irae'. De eerste strofe daarvan luidt:

*"Dies irae, dies illa
Solvat saeculum in favilla
teste David cum Sibylla"
"Kwade dag, die al de dagen
Eens lijk assen weg zult vagen,
zo't Sibylle en David zagen"
(vert. Guido Gezelle).*

*

Sibilia van Keulen, Duitsland; zeven martelaressen met Ursula + 11000 maagden; † 453; feest 21 oktober.

Volgens de legende maakten er zeven Sibilia's deel uit van de 11000 maagden die tot het gezelschap van de heilige Ursula zouden hebben behoord.

Volgens de legende was zij een Normandische of Bretonse prinses, die ten huwelijk werd gevraagd door een Saksische prins, woonachtig in Britannïë. Zij stemde erin toe op voorwaarde dat hij zich tot Christus zou bekennen, en dat zij met haar vriendinnen eerst een pelgrimstocht naar Rome mocht maken.

Zo ging zij op weg met elfduizend gezellinnen; daarbij voegde zich een aantal ridders en edelen die megingen als lijfwachten van de vrouwen. Zij togen naar de paus, Cyriacus geheten. Deze was zo onder de indruk van het enthousiasme dat de jonge vrouwen uitstraalden, dat hij de stoel van Petrus achterliet en zich in haar gevolg schaarde. Zijn voorbeeld werd weer gevolgd door talloze andere kerkelijke geestelijken en religieuzen.

De aanstaande bruidegom van Ursula werd door een engel gewaarschuwd dat zij hem nabij Keulen tegemoet zou komen. Zij op haar beurt kreeg dezelfde boodschap te horen. Maar toen ze te Keulen arriveerden, waren daar juist de troepen van de heidense Hunnen gelegerd. Hun aanvoerder, Attila, begeerde nu de wonderschone Ursula als vrouw. Maar zij weigerde. Om haar tot andere gedachten te brengen, liet hij alle maagden doodschieten.

Tenslotte beloofde hij Ursula dat hij haar zou sparen, als zij zijn vrouw wilde worden. Zij was inderdaad beeldschoon. Maar zij bleef hardnekkig weigeren. Daarop schoot Atilla haar eigenhandig een pijl door de hals. Zij stierf aan de gevolgen van deze verwonding: + 453(?).

*

Sibilla (ook **Sibylle** of **Sibyllie**) van Aywières (ook van **Brabant** of van **Gaege**) o.cist., Tienen, Brabant, België; kloosterlinge; † 1246 à 1250; feest 9 oktober.

Sibilla van Gaege behoorde tot de kring van mystieke nonnen in het klooster te Aywières (13e eeuw).

Zij moet een dochter geweest zijn van de zalige Bartolomeus van Tienen († ca 1250; feest 24 augustus).